

Frihedsfond skal sikre kulturel oprustning mod Putin

Putin fører ikke kun krig med bomber og tanks. Han fører også krig mod det frie åndsliv og den frie presse. Frie stemmer undertrykkes i Ukraine og Rusland, og de har brug for hjælp udefra. Radikale Venstre foreslår at oprette en Frihedsfond på 50 mio. kr., der med fuld armslængde skal støtte frie kulturelle og journalistiske stemmer i Ukraine og Rusland.

Der er krig på Danmarks dørtærskel. Men krigen udkæmpes ikke kun militært. Putins angreb består ikke kun af bombninger og hackerangreb. Han har i mange år ført kulturel krig. Krig mod den uafhængige ukrainske nation. Krig mod den frie russiske opinion. Krig mod grundlæggende frihedsværdier.

Putin forsøger at udøve tankekontrol med tråde tilbage til sovjettiden. Strategien er at begrænse den frie meningsdannelse, sprede misinformation, kontrollere pressen og intimidere åndslivet. Alle de klassiske tricks i håndbogen for despoter er i anvendelse. Først rydder man vejen for intern modstand. Så ruller man kampvognene frem.

Krigen mod Putin kalder derfor ikke kun på et militært og økonomisk modsvar. Vi skal også skabe et stærkt kulturelt modsvar. Men svaret kan ikke være at udstede statslige dekretter om at slukke for al russisk kultur og udelukke alle russere fra dansk kulturliv. For det er friheden og pluralismen, der er det modsatte af Putins tyranniske og manipulerede verdensbillede. Ikke kontrol og censur.

Støtte til den frie presse og det frie kulturliv

Svaret er derimod at skrue op for den frie presse og det frie kulturliv i kampen mod Putins totalitære regime – og for den suveræne ukrainske nation og russernes frie opinion.

Vi skal støtte ukrainske kunstnere, kulturinstitutioner, journalister og medier i deres kamp for at forsvare og formidle ukrainsk kultur og ukrainsk national identitet. Det er en kamp for den litteratur, musik, billedkunst, historie, fortællinger, kulturarv og symboler, der formidler den ukrainske folkesjæl og skaber nationale samlingspunkter.

Vi skal også støtte de frie russiske stemmer i deres kamp for en fri opinion. Det er en kamp for at bekæmpe misinformation og undertrykkelse – og for at

fremme uafhængige nyheder, frie stemmer og udviklingen af alternativer til Putins Rusland.

Historiske eksempler på kulturel krigsførelse

Kultur spillede også en stor rolle under Den kolde krig. Dengang som nu går skillelinjen om friheden. Under Den kolde krig promoverede CIA aktivt – men hemmeligt – kunstnerisk frihed op imod den ufri sovjetiske kultur. Det samme skal vi gøre igen. Men denne gang skal vi spille med åbne kort. Vi behøver ikke efterretningstjenesten til at føre hemmelig kulturkamp.

Tværtimod har vi i Danmark en lang tradition for at engagere det frie samfundsliv i kampen for frihed og demokrati. Senest i Den Ny Demokratifond, der blev oprettet i 2020 for at understøtte den demokratiske udvikling i EU's østlige nabolande, herunder Ukraine, Hviderusland, Georgien og Moldova. Den Ny Demokratifond ledes af et konsortium af fem danske civilsamfundsorganisationer, som har fået 50 mio. kr. til at skabe civilsamfundspartnerskaber i 2020-2022.

Oprettelse af Frihedsfond på 50 mio. kr. til støtte for fri presse og kultur

Radikale Venstre foreslår, at der oprettes en Frihedsfond på 50 mio. kr. til støtte for frie stemmer fra det ukrainske og russiske åndsliv. Fondens formål kan på sigt omfatte alle EU's østlige nabolande – herunder ikke bare Rusland og Ukraine, men også fx Hviderusland, Georgien og Moldova.

Fonden bygger på den grundlæggende tanke, at man ikke kan bekæmpe propaganda og undertrykkelse med mere propaganda. Hvor Putin bruger kulturen til at kontrollere. Så skal vi bruge kulturen til at frisætte.

Fonden ledes derfor af et konsortium bestående af repræsentanter fra den frie danske presse og det frie danske kulturliv. Fonden får fuld armlængde og bestemmer selv, hvilke initiativer der kan støttes. Men der kan fx være tale om:

- Legater, stipendier og arbejdsophold.
- Støtte til projekter, produktioner, publikationer, oversættelser og udstyr.
- Støtte til initiativer, der har fokus på at skabe øget kendskab herhjemme til ukrainsk kultur og russisk dissidentkultur.